

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.217/2013/10.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2014. év október hó 14. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben az Egri Törvényszék 5.B.512/2012/17. számú ítéletét I. rendű és II. rendű vádlott tekintetében annyiban **változtatja meg**, hogy mindkét vádlott a szabadságvesztés büntetés fele részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 54.960,- (ötvennégyezer- kilencszázhatvan) forint bűnügyi költségből 30.480,- (harmincezer-négyszáznyolcvan) forintot I. rendű vádlott, 24.480,- (huszonnégyezer- négyszáznyolcvan) forintot II. rendű vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az Egri Törvényszék 5. B. 512/2012/17. számú, 2013. január 24. napján kihirdetett - hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban meghozott - ítéletével I. rendű vádlottat az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdésbe ütköző folytatólagosan elkövetett adócsalás vétsége; 5 rb. a (2) bekezdés szerint minősülő - 4 esetben folytatólagosan elkövetett - adócsalás büntette; 4 rb. a (3) bekezdés szerinti - 3 esetben folytatólagosan elkövetett - adócsalás büntette; 1 rb. a (4) bekezdés szerinti folytatólagosan elkövetett adócsalás büntette; 1 rb. folytatólagosan elkövetett a Munkaerőpiaci Alap bevételeit biztosító fizetési kötelezettség megsértésének vétsége (310/A.§ (1) bekezdése) és 2 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (276. §) miatt - halmazati büntetésül 3 év börtönbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá 3 évre eltiltotta a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól.

Ellenben az elsőfokú bíróság e vádlottat a Btk. 310. § (1), (3) bekezdés szerinti adócsalás büntette, a Btk. 289. § (2) bekezdése szerinti számvitel rendjének megsértése vétsége, és a (3) bekezdés b./ pontja szerinti számvitel rendjének megsértése büntette miatt emelt vád alól felmentette.

II. rendű vádlottat az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) (3) bekezdés szerinti 4 rb. bűnsegédként - 2 esetben folytatólagosan - elkövetett adócsalás büntette és 2 rb. bűnsegédként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (276. §) miatt - halmazati büntetésül - 1 év börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A bíróság a II. rendű vádlottat a Btk. 310. § (1), (3) bekezdés szerinti bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette, a Btk. 289. § (2) bekezdése szerinti bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése vétsége, és a (3) bekezdés b./ pontja szerinti bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntette miatt emelt vád alól felmentette.

Kötelezte a vádlottakat részben egyetemlegesen, részben elkülönítetten a bűnügyi költség megfizetésére, de az eljárás megisméltése miatt felmerült költségeket az államra terhelte.

Az elsőfokú ítélettel szemben az ügyész három nap gondolkodási idő igénybe vétele mellett joghatályos fellebbezést jelentett be a számvitel rendje megsértésének esetében a felmentő rendelkezés miatt, illetőleg az adócsalás tekintetében téves jogi minősítés miatt.

Az osztalékadóval kapcsolatos és az I. rendű vádlott egyéni vállalkozását érintő számvitelével kapcsolatos felmentő rendelkezést nem kifogásolta, e tekintetben beállt a részjogerő.

Az ítélet kihirdetését követően a II. rendű vádlott a kiszabott büntetés enyhítése végett fellebbezett, és az I. rendű vádlott védője is az enyhítés érdekében élt perorvoslattal.

Az ítélet kihirdetésén az I. rendű vádlott és a II. rendű vádlott védője nem volt jelen, ezért a határozatot kézbesítés útján közölte velük a bíróság; a felek nem terjesztettek elő fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.732/2012/3. számú átiratában a bejelentett fellebbezést módosítással és kiegészítéssel tartotta fenn. A tényállás számszaki kiegészítése mellett a könyvszakértői vélemény számvittel összefüggő megállapításával is kérte az irányadó tényállás kibővítését. A jogi minősítés kapcsán külön rendbeli cselekményként kérte értékelni a az 1. számú Bt. és I. r. vádlott egyéni vállalkozóként elkövetett cselekményeit, egyezően a benyújtott vádirattal. Az egyéni vállalkozás körében elkövetett számviteli szabályok megsértése kapcsán egyetértett a jogszabályváltozás miatti felmentő rendelkezéssel, de a betéti társaság esetében nem osztotta az elsőfokú bíróság felmentéshez vezető álláspontját. A tényállás kiegészítése mellett e bűncselekményben a vádlottak bűnösségének megállapítását indítványozta. Összességében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával és az elkövetéskor hatályos szabályok alkalmazásával a vádlottak marasztalását kérte a számvitel megsértése büntetében, míg a pénzügyi

bűncselekményeket összesen 14 rb. adócsalásként kérte megjelölni az I. rendű vádlott és 5 rb. cselekményként a II. rendű vádlottal szemben.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén az ügyészség képviselője az írásbeli indítványát kiegészítette és módosította. Álláspontja szerint a Btk. 2. § alkalmazásával az elbíráláskor hatályos szabályok kedvezőbbek mindkét vádlott tekintetében. Ezt részben értékhatár változással, részben a feltételes szabadság kedvezőbb szabályaival indokolta. A számvitel rendjének sérelmével kapcsolatos indítványát az írásbeli szerint fenntartotta. A pénzügyi bűncselekményt pedig a 2012. évi C. törvény 396§ szerinti költségvetési csalásként kérte értékelni és annak rendbeliségét továbbra is az adónemekhez és az adóalanyok számához igazította mindkét vádlott esetében. Álláspontja szerint az enyhébb minősítés ellenére a kiszabott büntetések törvényesek, azonban a feltételes szabadság esedékességét a büntetés 2/3-ad része kitöltését követően kérte megállapítani.

A vádlottak a nyilvános ülésen nem vettek részt, de ez nem volt akadálya az eljárásnak. A védők az ügyész hatályos anyagi jogszabályok alkalmazására tett indítványához csatlakoztak a számviteli rend megsértésével kapcsolatos indítvány kivételével. Az I. rendű vádlott védője az időmúlás miatt a büntetés felfüggesztését, míg a II. rendű vádlott védője ugyancsak az időmúlás és védenca betegsége miatt pénzbüntetés vagy közérdekű munka kiszabását indítványozta.

A védelmi fellebbezések részben - de eltérő tartalommal - voltak alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a kétirányú perorvoslat alapján eljárva az elsőfokú ítéletet és a megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése szerint teljes körben, de a (2) bekezdésben írt korlátok mellett - a fellebbezéssel nem érintett felmentő rendelkezések kivételével - felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartása mellett- a korábbi hatályon kívül helyező végzésben előírtak szem előtt tartásával - részletes és alapos bizonyítási eljárást folytatott le. Az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges bizonyítékokat beszerezte, az ítéletben felsorolta, egyenként és összhatásában is értékelte, mérlegelte. Az ítélet tényállását a vádlottak részbeni beismerő vallomása mellett a felderített további személyi bizonyítékokra a nagy számú okirati bizonyítékokra, különösen a kiegészített szakértői vélemény és a személyesen is kihallgatott igazságügyi könyv-adó és járulék szakértő véleményére alapította, és az ügyfelderítési kötelezettsége mellett az indokolási kötelezettségét is maximálisan, alaposan, részletesen és az irányadó jogszabályok tartalmával összhangban teljesítette.

Az így megállapított tényállás megalapozott, azt a másodfokú eljárásban néhány számszaki elírás korrekciójával kellett csak a Be. 352. § (1) bekezdés b/ pontja alapján az iratok szerint a következők szerint kiegészíteni:

- Az elsőfokú ítélet 7. oldalán a Gyöngyösi Városi Bíróság által kiszabott II. rendű vádlottat érintő és utólagosan elrendelt felfüggesztett szabadságvesztést kiszabó rendelkezése helyesen 2003. október 13. napján emelkedett jogerőre, az elírás folytán feltüntetett 2013-al szemben.
- A 9. oldal második felsorolásában a vállalkozói személyi jövedelem adónál a 18.950.172,- forint. adóhiány helyesen 2002. évben keletkezett az elírás folytán feltüntetett 2008-al szemben.
- Ezen felsorolás 8. részénél a tételes egészségügyi hozzájárulás 2003. évben okozott hiánya helyesen 311.450,- forint a számelírás miatti 312.450,- forint helyett.
- Az elsőfokú ítélet 10. oldalán az 1. számú Bt. 2004. évi adóbevétel csökkentése a 11.%-os egészségbiztosítási járulék esetében 1.973.700. Ft, míg a 18%-os nyugdíjbiztosítási járuléknemben 3.486.870,- forintra. (a szakértő tárgyalási vallomása és a kiegészítő szakértői vélemény 6. oldalán feltüntetettek szerint)
- Az előző helyesbítés miatt az ítélet 11. oldalán megjelölt összesítő adatok is e két járuléknemben módosulnak az előbbi esetében 4.058.885,- forintra, míg utóbbi esetében 7.318.941,- Ft-ra.

Megjegyzi az ítélet tábla, hogy e változások nem okoztak értékhatár/minősítés változást a jogi értékelésben.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása a fenti kiegészítések mellett a másodfokú eljárásban is irányadó volt, és a felülbírálat alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és törvényesen minősítette a terükre rótt bűncselekményeket, és azok rendbeliségében sem tévedett. E körben a jogszabályok és a releváns bírósági határozatok felhívása helyes és az indokolás tartalma is megfelel az állandósult bírósági gyakorlatnak.

A másodfokú eljárásban az ügyészségnek és a védelemnek a Btk. 2. § alapján kifejtett álláspontját nem osztotta az ítélet tábla. A költségvetési csalás, mint új törvényi tényállás nem az új, 2012. évi C. törvénnyel került be az anyagi jogi szabályok közé, hanem már a régi törvénynek is a részét képezte 2012. január 1-jétől. Ennek megfelelően már az elsőfokú bíróság határozatának meghozatala idején is hatályos volt, és ezért igen helyesen meg is vizsgálta a törvényszék, hogy miként kell törvényesen minősíteni a vádlottak terhére rótt adóbevételt csökkentő magatartást. Az elsőfokú bíróság nemcsak helyesen döntött ebben a kérdésben, de annak megfelelő indokát is megadta és rögzítette az ítéletben. Ezzel az ítélet tábla egyetértett.

A vádlottak cselekménye gazdasági társaságot és egyéni vállalkozást, valamint többféle adónem több éves bevallási kötelezettségét érintette. Ennek megfelelően a jelenlegi bírói gyakorlat szerint, amely legutóbb a Kúria Bhar.II.1549/2013/11. számú ítéletében is kifejtésre került a bűncselekmény üzletszerűen elkövetettnek minősül. Mivel az üzletszerűség a költségvetési csalást súlyosabb megítélés alá vonja, az I. rendű vádlott esetében a kiszabható büntetés törvényi minimum 5 év, míg a II. rendű vádlott esetében 2 év lenne, amely lényegesen súlyosabb, mint az elkövetéskor irányadó 2 év (I. rendű vádlottnál) és 1 év (II. rendű vádlottnál).

A másodfokú bíróság ülésén elhangzott ügyészi és védői indítványok azért sem voltak helyesek, mert a költségvetési csalás esetében az egyes adónemekre, járulékokra vonatkozó értékek egybefoglalásra kerülnek, és az összesített érték szerint minősülnek, rendbeliség megállapításának nincs helye. Éppen ez az újdonsága a viszonylag új törvényi tényállásnak, amely egységesen kezeli a költségvetésbe való befizetési kötelezettségek bűnös elmulasztását.

A számviteli rendjének sérelmével kapcsolatos és a terhes ügyészi perorvoslattal érintett büntett esetében sem osztotta az ítéltábla az ügyészség álláspontját. Egyrészt az elsőfokú bíróság helyesen és a vád keretei között járt el a tényállás megállapítása során, másrészt megfelelő és törvényes indokát adta a döntésének. Ebben a körben egyetlen szó elírását kell az ítélet 34. oldalán pontosítani, a második bekezdés /1.4./ dőlt betűs mondatában, mert a megnevezítette szót tartalmazza a vád, az elírás folytán feltüntetett meghússítással szemben.

Másfelől a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást bírálja felül, ezért a felmentő rendelkezéshez vezető tény nem lehet úgy megváltoztatni (felülmérlegelni), hogy abból a bűnösségre lehessen okszerű következtetést vonni. Az elsőfokú bíróság helyesen indokolta meg, hogy a vádon túlterjeszkedést jelentene a szakértői vélemény új törvényi tényálláshoz igazodó megállapításának az átvétele. A vád történeti tényállása nem került módosításra az eredmény tekintetében, azért azt a bíróság sem állapíthatta meg. Ennek megfelelően a felmentő rendelkezést nem lehetett alappal támadni a másodfokú bíróság előtt.

A büntetés kiszabása során irányadó enyhítő és súlyosító tényezőket az Egri Törvényszék hiánytalanul feltárta, és a súlya szerint értékelte. Az alkalmazott joghátrány nem eltúlzott, a büntetés enyhítésére nem volt törvényes alap. A büntetés időmúlás miatti felfüggesztése az I. rendű vádlott esetében a tárgyi súly és a kiszabott büntetés mértéke miatt, míg a II. rendű vádlott esetében a korábbi felfüggesztett és már más ügyben végrehajtani rendelt felfüggesztett szabadságvesztés alatti elkövetés okán szóba sem jöhetett. Ellenben az elsőfokú ítélet kihirdetése óta is eltelt hosszabb idő, illetőleg II. rendű vádlott egészségi állapota miatt a másodfokú bíróság lehetőséget látott arra, hogy mindkét vádlott esetében a feltételes szabadságra bocsáthatóságról határozzon a büntetés fele részének kitöltését követően. (1978. évi IV. törvény 47. § (3) bekezdése)

A Fővárosi Ítéltábla a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés miatt az elsőfokú ítéletet a Be. 372. § (1) bekezdése szerint megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 386. §-a szerint határozott.

A másodfokú határozat ellen a fellebbezés további lehetőségét a Be. 386. § kizárja.

Budapest, 2014. év október hó 14. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Vincze Piroska s.k.
bíró

Az Egri Törvényszék 5.B.512/2012/17. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.217/2013/10. számú határozatában foglalt változások mellett I. rendű és II. rendű vádlottal szemben jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2014. év október hó 14. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

tisztviselő